

KENDİLERİNİ -HÂŞÂ- ALLAH YERİNE KOYAN DİN BEZİRGÂNLARI

(“Ateşe Üşüşen Cırcır Böcekleri ve Kelebekler Hadis-i Şerifi Bağlamında Alınacak Dersler” başlıklı yazımızın bir bölümüdür.)

Ne yazık ki, İslam dünyasında ve Türkiyemiz’de, açık inkârın dışında bir de dini saptırma faaliyetleri ortaya çıkmıştır. Sinsilikleri itibariyle son derece tehlikeli olan bu akımlar, özellikle son çeyrek asırda ivme ve etkisini artırmıştır. Bu sapık hareketlerin İslam dünyasında ve Türkiye’imizdeki faaliyetleri, Şeytan’ın sağdan yanaşması kadar sinsi, akrebin zehrinden de daha tesirlidir. Çünkü kolaycı ve çağdaş bir din görüntüsüyle, günümüz insanının zaaflarını da okşar bir içerik ve yöntemle ortaya çıkmaktadırlar.

Dolayısıyla bunların, “Din”de “olmazsa olmaz”ları asla yoktur. Her bir dini hükmü veya dini nassı, demagojik izahlarla öze aykırı olarak yorumlayarak, rahatlıkla devre dışına atabilmektedirler. Atılan doğru anlamın yerine de nefse hoş gelen, çağa uyan, makul görünen ama, dinden tamamen uzaklaşmış- hatta bazen dini inkâr anlamına da gelebilen- bir anlayışı, kimsenin sezmeyeceği şekilde alternatif olarak sunmaktadırlar. Lafın sonunu da “*ulema bunu anlayamamış, biz anladık*” gibi, ukelâlık içeren üstenci laflarla bitirmektedirler. Bu usta aldatıcılık karşısında, İslami ilimlerde derin vukûfiyeti olmayan muhatabın ise, din adına anlatılan süslü laflar karşısında ağzı açık kalmakta ve en sonunda “*vay be!*” diyesi gelmektedir.

Bu bakımdan, “*reform*” kavramını bile saklı tutarak, “*tecdid*” ve “*ıslah*” gibi süslü ve masum görüntülü kavramlarla dini dejenerasyonu hedefleyen reform hareketleri, bu sinsi ve etkili çalışmaları dolayısıyla, “*son ve modern haçlı seferi*” olarak nitelenebilecek kadar tehlikeli bir boyuta gelmiştir. İslam dünyasının kendi içerisinde dâîlerinin seçilmesi, uluslararası özel programlar kapsamında yürütülmesi ve kaynağı belirsiz özel imkanların da sağlanması sayesinde bu zararlı faaliyetler, alabildiğine başarı kaydetmiş ve dini anlayışta baskın hale gelmiş durumdadır. İşe tepki gösterip müdahil olması gereken çevrelerin seyretmesi ve hatta, bazen çanak tutmaları da işin cabası... (Detaylı bilgi için bkz. <https://ahmetgelisgen.com/Makale-Detay.aspx?ID=542#20230318180002> ; <https://ahmetgelisgen.com/Makale-Detay.aspx?ID=555#20230318180041>).

Bu meş’um faaliyetlerin görünen yüzü, “*tarihsellik*”, “*dinler arası diyalog*”, “*Kur’an İslami*”, nassa rağmen “*maslahatçılık/makâsıdçılık*” gibi adı bile zikredilmeden sahneye konan dini sapmalardır. (Geniş bilgi için bkz. <https://ahmetgelisgen.com/Makale-Detay.aspx?ID=350#20230312130140>).

“*Tarihsellik*”, İslam’ın getirdiği hükümlerin günümüzde geçerliliğini kaybettiğini ileri süren dini sapkınlıktır. (Geniş bilgi için bkz. <https://ahmetgelisgen.com/Makale-Detay.aspx?ID=551#202303127108>).

“*Dinler arası diyalog*”, İslam’ı dejenere amacıyla üç dinin ortak noktalarının alınıp “*İbrahimi dinler*” adı altında beşeri -sözde- bir dinin ortaya konması faaliyetidir.

“*Kur’an İslamı*”, hadisleri tamamen saf dışı ederek dini sadece Kur’an-ı Kerim üzerinden belirleme sapkınlığıdır. Bu akımda hadisler tamamen inkâr edilir ve ortada “din” diye bir şey kalmaz. (Geniş bilgi için bkz. <https://ahmetgelisgen.com/Makale-Detay.aspx?ID=222#20230312110>).

“*Maslahatçılık/makâsıdçılık*” ise, bir konuda açık hüküm getiren nass (dini metin) olsa bile, -sözde- “*maslahat*” gereği, abuk-sabuk yorumlarla o dini hükmün yok sayılarak, din adına keyfi bir davranış modeli ortaya koyma sapkınlığıdır.

Bunların ortak paydası dini reformizmdir ki temelleri, Abduh, Efgani ve Reşit Rıza gibi ajanlara ve onların yolunu daha da geliştiren Fazlurrahman ve Musa Carullah gibi gizli sapkınlara dayanır. Bu akımların hareket noktaları da “*akılcılık*”tır. Perde arkasındaki fikir babaları ise, aşırı İslâm düşmanlığı ile bilinen ve çoğu Yahudi menşeli olan Goldzier ve Schacht gibi Batılı müsteşriklerdir. Dikkat çeken söylemleri, İslam Dini’nin 14 asırdır üzerinde ittifak edilmiş muteber kaynaklarını, ulemasını ve İslam Dini’nin usul ve içeriğini ortaya koyan İslamî ilimleri etkisiz hale getirme ve bunları devreden çıkarma temellidir. Bu bağlamda en çok kafaya taktıkları; akâid/kelâm ilmi, hadis usulü ve fıkıh usulü ilmidir. Çünkü bu ilimler dinde sapmayı önleyen şablonlar ortaya koymaktadır. Fıkıh ve hadis gibi diğer ilimler de hedefteki diğer İslami ilim dallarıdır.

Dini reformizm paydasında birleşen sapkınlıkların kaynağı her ne kadar “*oryantalizm*” olsa da aksiyonu yürüten aktörler, beslendikleri kaynakları saklamayı tercih ederler. Çünkü, müsteşriklerin kimlikleri açık olduğundan, İslam dünyası içerisinde doğrudan tesir etmelerinin imkânı yoktur. O yüzden, İslam dünyasının kendi içerisinde, Müslüman görünümlü teologları paravan olarak kullanırlar. Onlar aracılığıyla zehirli fikirlerini İslam toplumunda yaymayı amaçlarlar. Bundan dolayıdır ki, reformist teologlar kaynaklarını gizlemek zorundadırlar. Yoksa gerçek kimliklerini ele vermiş ve böylece kendi ayaklarına sıkılmış olurlar. Sapkın fikirlerinin kaynaklarını açıklamak yerine, nasslardan kendilerinin doğrudan elde ettikleri “doğru bilgi” görüntüsüyle muhatabı aldatırlar. Hatta bazen, kendi sapkın fikirlerini, muteber İslam alimlerinin görüşüymüş gibi de sunarlar. Çünkü batıl fikirlerin benimsetilmesi, muteber kimseler üzerinden daha kolay ve daha etkili olur. Bu hususta, İmam Azam, Ebû Yusuf, İmam Maturidî, Gazzalî ve Âmidî gibi son derece muteber ulemaya bile iftira atarak kendi fikirlerini onların dilinden söyletebilirler.

İşte (gizli) yerli oryantalistlerin söz konusu hareketi, ne yazık ki bugünün gençliğini “*deizm*” bataklığına sürüklemiş durumdadır. Bilindiği üzere “*deizm*”, sadece Allah’ın varlığını birliğini kabul edip, peygamber (a.s.)’ı dahi dışlayan ve neticede dini

hükümleri inkâr eden sapkın akımdır. (Bkz. S. Hayri Bolay, Felsefi Doktrinler Sözlüğü, s. 49; M. A. Kirman, Din Sosyolojisi Terimleri Sözlüğü, s. 58; Ahmet Cevizci, Felsefe Sözlüğü, s. 113, 114).

Buna göre, **“Asr-ı Saadet’te gelen dini hükümlerin bugün itibariyle geçerliliği kalmamıştır”** küfrünü savunan **“tarihsellik”** sapkınlığının, **“deizm”**e çıkan mecburi bir istikamet olduğu açık değil midir?

Halbuki Allah’ın bizim için **“hayat”** olarak nitelediği (Enfal, 8/24) dini umdeler, kıyamete kadar hükmü bakî hükümlerdir. Bu dinin esas ve ahkâmı ne yontmaya gelir ne biçmeye ne de saptırmaya! Çünkü bu din, kıyamet öncesinde son peygambere verilmiş, **“son din”**dir. Şayet bu dinin hükümleri, sonraki asırlarda insanlığın ihtiyacını karşılamayacak olsaydı, Allah Teâlâ bu dini son din, Peygamberini de son peygamber yapmaz, önceden olduğu gibi başka din ve peygamberler göndermeye devam ederdi. Bunun aksi, -haşâ- Allah Teâlâ’yı bilgisizlikle ve geleceği bilmemekle de suçlamaya kadar çıkar.

Bu bakımdan Allah Teâlâ, **“Allah’ın kelimeleri asla değişmez/لَا تُبَدِّلُ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ”** (Yunus, 10/64) buyurarak, hükümlerinin/dininin değişmeyeceğini kesin bir dille ilan etmiştir. **“وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ”** ayet-i celilesiyle de **“bu hükümleri değiştirebilecek kimsenin olmadığını”** mükerreren vurgulamıştır (En’am, 6/34, 115; Kehf, 18/27). Keza, **“Bunlar Allah’ın (hududu) sınırlarıdır, sakın onları çiğneyip aşmayın! Kim Allah’ın sınırlarını aşarsa, onlar zalimlerin tâ kendileridir / تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ / فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ”** buyurarak da dinde vaz’ edilen hükümlerin değişmeyeceği veya değiştirilemeyeceğini tekraren ilan etmiştir. (Bakara, 2/229. Ayrıca bkz. Bakara, 2/187, 220, 230; Nisa, 4/13; Tevbe, 9/97, 112, Mücadele, 58/5, 20, 22; Talak, 65/1).

Allah’ın hükümlerinin/dininin değişmeyeceğine ve değiştirilemeyeceğine dair Kur’an-ı Kerim’de yer alan şu vurgular da son derece önemlidir:

“...Rabbinin sözü (emir ve yasakları), doğruluk ve adalet yönünden tam kemalindedir. Onun kelimelerini (hükümlerini) değiştirebilecek (hiçbir kimse, hiçbir şey ve hiçbir kuvvet) yoktur. Allah, (onların dediklerini) hakkıyla işiticidir, (gizlediklerini de) kemâliyle bilicidir. وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ” (En’am, 6/115).

Kur’an-ı Kerim’de, aynı konudaki benzer bir vurgulamayı da **“...Bugün sizin için dininizi kemâle erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve size din olarak “İslâm’ı” seçtim / الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا”** (Maide, 5/3) ayet-i kerimesinde görmekteyiz.

O halde, dileyen iman eder, dileyen inkâr! (Kehf, 18/29). Üçüncü bir seçenek olarak dinini değiştirmeye Allah asla müsaade etmiyor. Zira değiştirilen din Allah’ın olmaz; aksine, değiştirenin kendi dini(!) olur. Bu nedenle, Allah’ın dinini değiştiren de; sert bir

tekdire ayet-i kerimede bildirildiği üzere, yeni bir din(!) ortaya koymakla Allah'ı ortak koşmuş ve böylece dinden imandan uzaklaşmış olur (Şûrâ, 42/21).

İşin içtihat boyutu ise -af edersiniz- kıcı çakıldaklı cahillerin işi değildir. Bu iş, varsa şayet, ehline aittir. İctihadın şartları fıkıh usulü kitaplarımızda enine boyuna anlatılmıştır. Keza içtihat, oldukça dar bir alana sahip ince bir konudur. Özetle belirtmek gerekirse, dinde ehli tarafından içtihat edilebilecek alan, tarihte örfe göre yapılmış içtihatlarla, yeni ortaya çıkan meselelerdir. (Nassları anlama yöntemi ve icmâ karşısındaki tutumumuzla ilgili olarak bkz. <https://ahmetgelisgen.com/Makale-Detay.aspx?ID=534#2023031273>).

Dini hükümlerde değişimi, daha Rasulüllah (s.a.v.) döneminde vahiy devam ederken Mekke müşriklerinin istediğini, Kur'an-ı Kerim bize bildirmektedir (Yunus, 10/15; Fetih, 48/15). Bu durum oldukça mânidardır. Demek ki, İslam Dini hükümlerin keyfe göre değiştirilme arzusu zamanımızda ilk değil, tarihte de kâfirlerin istediği sapkınlık olmuştur. (Dinde Değişim Safsatası için bkz. <https://ahmetgelisgen.com/Makale-Detay.aspx?ID=528#20230313180847>).

Halbuki İslam Dini, dünya ahkamı itibariyle itikadi zorlama da getirmemiştir.¹ Kalpler hidayete kapalı olduğunda, kul kendi akıl ve iradesiyle hidayeti tercih etmediğinde, peygamber babası, peygamber çocuğu veya peygamber karısı olmak bile fayda etmemektedir. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.v.), en tehlikeli düşmanları karşısında kalkan olan amcası Ebû Tâlib'e hidayeti kabul ettirememiştir (Kasas, 28/56). Hz. Nûh (a.s.), ciğerpare yavrusu oğulcağızını (Hûd, 11/42, 43) ve aynı yastığa baş koyduğu karısını hidayete getirememiştir (Tahrim, 66/10). Hz. İbrahim (a.s.) de kendini dünyaya getirip büyütüp besleyen sevgili babasını tüm gayretlerine rağmen hidayete erdirememiştir. Üstelik babası tarafından kaba ve sert bir tavırla kovularak ölümle de tehdit edilmişti (Meryem, 19/46; En'am, 6/74). Hz. Lût (a.s.)'ın karısı da kâfirlerin safında yer alıp imtihanı kaybeden ve böylece kavmiyle birlikte helak olup gidenlerden olmuştu (Araf, 7/82; Tahrim, 66/10). Çünkü kalpler, imtihanın sırrı olarak hidayeti kendisi arzulayacak, ondan sonra Allah o kalpte hidayeti yaratacak ve sınav da böylece başarılmış olacaktır. (Konuyla ilgili geniş bilgi için bkz. <https://ahmetgelisgen.com/Makale-Detay.aspx?ID=217#2023031262>).

Özetle ifade etmek gerekirse, **“dinin getirdiği hükümlerin zamanı geçmiştir, onların yerine kendimiz yeni hükümler koymalıyız”** diyen ya da başka gerekçelerle “Din”i gelişigüzel şekilde keyfince yorumlamaya teşebbüs eden din bezirganlarının, kendilerini “Allah” makamına koydukları (şirk koştukları) hususu, ayeti kerimelerde belirtilmiş kötü bir durumdur (Şûrâ, 42/21). Bu zavallıların, Allah'a ortaklık tasladıkları sapkın fikirleriyle Ümmeti Muhammed'i ve Büyük Türk Milletini itikadından saptırmak istedikleri hususunda da şek şüphe yoktur. İyi niyetle bunu yaptıklarını söyleyenler ise, iyileşme kastıyla zehir içen ve bu zehri başkalarına da içirme gayretinde olan hastanın

¹ Bu konuda İslam hukukundaki irtidat hükümleri ise, ayrıdır. Bkz. <https://ahmetgelisgen.com/Makale-Detay.aspx?ID=548#2023031279> .

haline benzer. Öyleyse, **bu milletin “hocaları”**, ilimden bir behre bile almış olsalar, milletin evladını bu zehirli akımlardan korumak göreviyle mükelleftirler. Bunun için, başlangıçta konu ettiğimiz **“Ateşe Üşüşen Cırcır Böcekleri ve Kelebekler Hadis-i Şerifi”**nde temsilen anlatıldığı üzere, Rasulüllah (s.a.v) Efendimiz’in ümmetini korumaya çalıştığı gibi gayret sarfetmek zorundadırlar. Yoksa, **“ınd-ı ilâhi”**de sorumlu olurlar. Allah Ümmeti Muhammed’i ve Büyük Türk Milletini her türlü sapkın akımdan korusun!

O halde, Kur’an-ı Kerim’de Rabbimizin bize öğrettiği şu duayı ezberleyip namazlarımızda ve namazın sonunda yaptığımız dualarda mutlaka okuyalım:

“رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ”

“Ey Rabbimiz! Bize ihsan ettiğin hidayetten sonra kalplerimizi haktan saptırma, bize kendi katından rahmet ihsan eyle! Şüphesiz ki, ancak sen bol ihsan sahibisin.” (Ali İmran, 3/8).

Aynı şekilde, Rabbimizin, **“İmandan sonra fasıklık ne kötüdür!”** (Hucurât, 49/11) uyarısını da kulağımıza küpe yapalım!

Son olarak, namazlarımızda günde 40 defa okuduğumuz Fâtihâ Sûresi’ndeki, **“Bizi “sırât-ı mustakîm”e (hidayet yoluna), kendilerine nimet verdiklerinin yoluna ilet; gazaba uğrayanların (Yahudilerin) ve sapıtanların (Hristiyanların) yoluna değil!”**² (Fâtihâ, 1/6, 7) şeklindeki duamızın da idrakinde olalım!

² Tirmizî’nin Sünen’inde ve Ahmed b. Hanbel’in Müsned’inde gelen makbul hadiste, Rasulüllah (s.a.v) Efendimiz, Fatiha Suresi’nin sonunda geçen **“el-Mağdûbu aleyhim”**den maksadın Yahudiler olduğunu; **“ed-Dâllûn”**den maksadın da Hristiyanlar olduğunu haber vermiştir. Bu hadisi şerifin Tirmizî’deki uzun rivayeti (2953) Ebu Hüreyre (r.a.)’den, özet rivayet (2954) de Adiyy b. Hâtim (r.a.)’den gelmiştir. Tirmizî, 2953 no’lu hadis hakkında **“hasen”** hükmü verirken, 2954 no’lu hadiste sukut etmiştir. [Tirmizî, Tefsîru’l-Kur’ân, 1 (No: 2953, 2954), V/203, 204; Ahmed, IV/378, 379; V/77]. Hadiste gördüğü bir illet olsaydı, kanaatimizce Tirmizî mutlaka belirtirdi.

Aynı hadisin, Ahmed b. Hanbel’in Müsned’inde **“IV/378”**de gelen uzunca rivayeti ise, Adiyy b. Hâtim (r.a.)’den, **“Müsned, V/77”**de gelen rivayeti de Nukâde el-Esedî (r. a.)’den mervîdir. İbn Kesir tefsirinde belirtildiğine göre hadis, çok sayıda sahabiden rivayet edilmiştir (İbn Kesîr, Tefsîru’l- Kur’ani’l-Azîm, I/29, 30).

İbn Kesir, Tefsiri’nde, Yahudi ve Hristiyanlardan her biri hakkında **“Dâllûn”** ve **“el-Mağdûbu aleyhim”** sıfatlarının ortak olmasıyla birlikte; ilimleri olmasına rağmen haktan sapıp ameli yitirmelerinden dolayı **“el-Mağdûbu aleyhim”** sıfatının, Yahudilerin en hususi vasfı haline geldiğini bildirir. Hristiyanların da dinleriyle ilgili ilmi yitirmelerinden dolayı **“dâllûn”** sıfatının, kendilerinin en hususi vasfı haline geldiğini haber verir (İbn Kesîr, Tefsîru’l- Kur’ani’l-Azîm, I/29).

İbn Kesir, Tevbe Suresi’nin 35 ayetinin tefsirinde, Sufyân b. Uyeyne (r. aleyh)’in, **“Alimlerimizden bozulanlar (sapanlar) Yahudilere benzer, avamdan bozulanlar (sapanlar) da Hristiyanlara benzer”** dediğini rivayet eder (İbn Kesîr, Tefsîru’l- Kur’ani’l-Azîm, II/350). Maide Suresi 5/82 ayeti de bu yorumu doğrular mahiyettedir.

Sufyân b. Uyeyne el-Hilâlî el-Kûfî el-Mekkî (r. aleyh), Hicrî 107 (M.725/726)’da Kufe’de doğdu. Sonradan Mekke’ye gitti ve Mekke’li oldu. Tebeüttâbiîn’in büyüklerinden olup, Tâbiûn’un

Mevlâ bizleri “iman-ı kamil”den ve istikametten ayırmasın, Ümmeti Muhammed’i ve bu Necip Milletin evlâdını sapkınların şerrinden ve ahir zaman fitnesinden muhafaza eylesin. Amin!

12.03.2023

Dr. Ahmet GELİŞGEN

www.ahmetgelisgen.com

---

büyüklerinin 80 kadarından ders almış, zühd ve takva sahibi, Hicaz bölgesi büyük fakih ve muhaddislerdendir. Hadiste 8. tabakadandır. Yedi bine yakın hadis rivayet etmiştir. Sünete ittibasıyla maruftur. A’meş, İbn Cüreyc, Şu’be, Abdullah b. Mübarek, İmam Şafii, Ahmed b. Hanbel, Yahya b. Main, Ali b. Medîni, Ahmed b. Menî’, Humeydi, Abdürrezzak gibi büyük alimler/muhaddisler, kendisinden hadis almışlardır. A’meş, İbn Cüreyc ve Şu’be’den, aynı zamanda kendisi de hadis almıştır. İbn Hacer’in Takrib’inde, ömrünün sonunda (son bir yılında) hıfzının değiştiği bilgisi yer alsa da Zehebi, bu iddiayı kesin bir dille yalanlar (Zehebi, Siyeru A’lâmi’n-Nübelâ 6/536). Hadiste sebt ve sika, büyük imam, asrının hâfızı ve zamanının hüccet’idir. Hicri 198 (M. 814) senesinde 91 yaşında vefat etmiştir. (Zehebî, Siyeru A’lâmi’n-Nübelâ, VI/529-538; İbn Hacer, Takrîb, I/303).

Süfyan b. Uyeyne (r. aleyh)’in, İstanbul’un fethine katıldığı bir seferde İstanbul’da vefat ettiği söylenece de Tabakat kaynaklarına göre kendisi Mekke’de vefat etmiş ve Harem-i Şerif’e 1 km. mesafedeki Hacûn bölgesinde defnedilmiştir. (Bkz. İ. Hatiboğlu, “Süfyan b. Uyeyne”, İSAM Ansiklopedisi, 38/29).